

Resolutie
"stop de dumping van plastic"

Ondertekend door:
Federplast
KIMO Nederland en België
Stad Oostende

Op 24 april 2013

De zee neemt en vergeet!

Niets is minder waar. Jaarlijks 'ontvangt' onze Noordzee 20.000 ton afval waaronder heel wat plastic afval. Ongeveer 70% van het afval zinkt naar de bodem. Zo'n 15% blijft drijven en de rest spoelt op onze stranden aan. Dit kost de kustgemeentes in België en Nederland handenvol geld (zo'n 10 miljoen EUR). Niet alleen worden 's werelds oceanen zo één grote plastic soep, maar deze vervuiling kost jaarlijks het leven aan meer dan 1 miljoen zeezoogdieren, vogels en schildpadden. Volgens meer en meer wetenschappelijk onderzoek absorbeert het plastic vervuilende stoffen die in het zeewater aanwezig zijn en zou dit de verspreiding hiervan in de voedselketen kunnen bevorderen. Een verontrustende situatie die om gezamenlijke actie vraagt ter land, ter zee en door nationale en internationale beleidsinstanties.

De plastic soep: klein, kleiner, micro en problematischer?

In 2006 berekende de Verenigde Naties dat in iedere vierkante kilometer oceaan 17.760 stukjes plastics rondrijven. Ook in onze Noordzee, gaat het zowel om grote stukken plastics (flessen, zakjes, verpakkingsmateriaal ...) als vele kleine stukjes. Stromingen verspreiden het wereldwijd over de oceanen. Ook worden de plastics door zon, wind, schuring en de golfwerking kleiner en kleiner. De grotere stukken plastics zijn vooral een bedreiging voor zeezoogdieren en zeeschildpadden, de kleinere stukjes zijn gevaarlijk voor zeevogels die ze verkeerdelijk als voedsel zien. Dat dit geen droge wetenschappelijke theorie is bewijst meer en meer wetenschappelijk onderzoek. Er is bijna geen Noordse stormvogel van wie maag niet 'gevuuld' is met plastics.

Het plastic kan nog verder worden afgebroken tot "microplastics" dat wordt opgegeten door plankton, schaaldieren, vissen, etc. Giftige stoffen (PCB's, insecticiden, pesticiden, etc.) die in het zeewater aanwezig zijn, hechten zich aan dit microplastic en kunnen zo opgenomen worden in het voedsel web.

Het kind met het badwater niet weggooien

Is het bannen van kunststoffen dé oplossing? Het antwoord is nee. Kunststoffen zijn niet meer weg te denken uit de maatschappij van vandaag. Haal kunststoffen uit een pacemaker, een prothese, een infuus of andere medische toepassingen en we gaan jaren terug in tijd. Kunststoffen kennen ook hun merites en zijn an sich dus het probleem niet.

Het probleem ligt in het onzorgvuldig gebruik van plastics. In chemisch perspectief zijn dit organische polymeerverbindingen die gecreëerd zijn om lang, zeer lang mee te gaan. Een kortstondig gebruik van deze materialen is dan ook een contradictio in terminus met deze eigenschap. Uitgangspunt van een duurzaam gebruik van plastics is dan ook – in het Engels gesteld – 'to Reduce, to Reuse and to Recycle'. Plastic dat niet past in deze 3R-filosofie kent geen duurzaam gebruik en is een verspilling van een eindige grondstof. In de toekomst zullen kunststofproducten dan ook ontworpen moeten worden volgens de principes van 'design to recycle' en 'gesloten kringlopen'. Kunststofproducten die om één of andere goede reden niet gerecupereerd kunnen worden en in de natuur achterblijven, zouden vlot afbreekbaar moeten zijn. Dit mag echter geen alibi zijn om niet in de eerste plaats de recuperatie en de recyclage van afval van plastic producten na te streven.

Change. Yes we can (?)

In België bestaat al meer dan tien jaar een inzamelsysteem voor plastic flessen, dat geleid heeft tot een recyclagepercentage van 70% (Fost Plus, 2010). België behoort tot de beste leerlingen in de klas. Echter is dit reden tot euforie? Is 'minder slecht' hetzelfde als 'goed'? Nee, toch niet. Voor alle plastic afval samen is dit recyclagepercentage zelfs veel lager (om en bij de 30%). De berm van onze wegen liggen nog steeds vol afval. Er lijkt dan ook een lange weg te gaan. Tenzij we wegwerpgedrag kunnen bannen of radicaal breken met "wegwerptoeepassingen" van plastic. Dat dit niet onmogelijk is bewijzen de Belgische distributiesector (Comeos) met een vrijwillige overeenkomst die het gebruik van kassazakjes met 86% heeft verminderd en landen als China en Australië of steden als San Francisco die een 'plastic bag ban' hebben ingesteld.

Als iedereen voor zijn deur veegt is de straat proper

Het probleem zit niet in de halve maatregelen maar in de illusie dat hiermee het probleem al van de baan zou zijn. KIMO (de vereniging van kustgemeenten) en maatschappelijke organisaties als Friends for the Earth, Natuurpunt, Stichting De Noordzee, Seas at Risk, Sea First roepen samen met de Belgische kunststofindustrie (Federplast.be) de overheid op om alles in het werk te stellen om verdere plasticverontreiniging een halt toe te roepen en om de afvalberg op zee op te ruimen.

Dat elkeen verantwoordelijkheid torst is duidelijk: 50% van het afval komt van schepen, 50% van het afval komt van op land. Dat opkuisen (bvb. Fishing for Litter of strand opkuis) noodzakelijk is, staat als een paal boven water. Echter microplastics zijn te klein om te 'vangen'. Het is dan ook cruciaal dat er geen afval meer bijkomt. Preventie is meer dan ooit noodzakelijk zodat het probleem niet groter wordt. Nieuwe bronnen moeten tevens niet worden toegelaten. Een voorbeeld hiervan is het toevoegen van niet-afbreekbare microplastics (polyethyleen, polypropyleen, PET, nylon) aan cosmetica en zepen, maar ook in bijvoorbeeld lipgloss en tandpasta.

Oproep

De ondertekende organisaties roepen de beleidsmakers op alle politieke niveaus daarom op om

- binnen één generatie (deadline 2035) te komen tot een volledige recuperatie en recyclage van alle plastic productafval, o.a. door een wereldwijde verplichting tot inzameling van huishoudelijk afval. Uitzondering hierop kunnen producten zijn die bedoeld zijn om in de natuur achter te blijven (bv. bindkoord, sommige agrotexielen,); hiervan moet een gecontroleerde afbreekbaarheid zonder vrijkomen van schadelijke stoffen gewaarborgd zijn. Een stap in die richting is de oproep van de Europese kunststofindustrie om tegen 2020 te stoppen met het storten van kunststofafval in Europa.
- binnen de Europese Marine Strategie en in bijzonder het streven naar een Good Environmental Status al tegen 2020 een 50% reductie in mariene pollutie door plastics te bekomen
- binnen OSPAR en IMO een prioriteit te maken van de strijd tegen mariene pollutie

We vragen

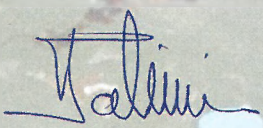
- wetgeving met doelstellingen voor hergebruik en recyclage van alle plastic productafval, maatregelen om de hoeveelheid wegwerpafval van plastics te verminderen en hergebruik of recyclage van plastic te stimuleren (bvb. door een uitgebreid producentenverantwoordelijkheid, het aanrekenen van een kostprijs voor de draagtassen bij de verkoop van producten en een verbod op het aanbieden van niet-biodegradeerbare draagtassen voor eenmalig gebruik)
- een verbod op niet-afbreekbare microplastics in consumentenproducten
- publiekacties (bvb. strand opkuis / educatie / ...) om het thema van plasticpollutie in de kijker te plaatsen en maatschappelijk draagvlak te creëren voor beleidsacties
- acties via publieke (bvb strandreiniging) en private (bvb Fishing for Litter) actoren om plastic pollutie te bestrijden op zee en op land
- het instellen en handhaven van een algemeen verbod om enig afval in zee te gooien door o.m. door een aanscherping van de Europese Port Reception Directie (2000/59/EC) en Annex V-MARPOL 73/78 alsook door het invoeren van een aansprakelijkheid op (verlies van) de lading
- wetenschappelijk onderzoek en monitoring om de ecologische, economische en maatschappelijke impact van plastic pollutie in kaart te brengen.

Ondertekenaars zijn overtuigd dat dit een hoopvol signaal is. Om te investeren in een gezond marien ecosysteem. Om te investeren in productinnovatie. Om te investeren in een unieke win-win voor mens en natuur.

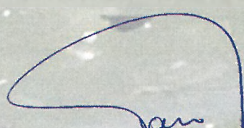
Federplast.be

Stad Oostende

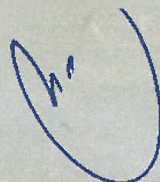
KIMO Nederland en België

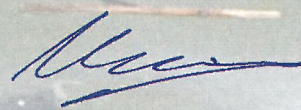
Stéphane Dalimier
Voorzitter Federplast

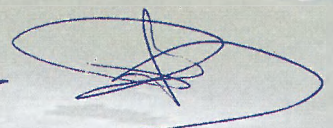
Tom Germonpré
Schepen Oostende

Yves Miroir
Schepen Oostende

Wim Westerman
Voorzitter
KIMO Nederland en België

Paul Geerinckx
Schepen Knokke-Heist
en DB-lid KIMO

Mede namens:

